HODNOCENÍ ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ HVĚZDÁRNY VSETÍN, příspěvkové organizace za kalendářní rok 2004

1. Přednášková a vzdělávací činnost

Uplynulý rok byl z pohledu fungování *Hvězdárny Vsetín* opět problematickým. V polovině roku bylo rozhodnuto o sloučení organizace s *Muzeem regionu Valašsko*. Přípravami ke spojení obou organizací byl pověřen dosavadní ředitel hvězdárny, který tak chyběl jako odborný pracovník po celou druhou polovinu roku. Veškerá astronomická činnost tedy byla zajišťována jediným zbylým odborným pracovníkem a členy astronomických kroužků.

V průběhu roku 2004 se podařilo realizovat celkem ***333*** popularizačních a vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo ***5661*** návštěvníků, přičemž podstatnou část z nich (***70%***) tvořily děti a mládež. Jednorázové akce (celkem ***197***) byly zaměřeny především na popularizaci astronomie a přírodních věd obecně mezi mládeží školního věku. Bylo též uspořádáno ***76*** pozorování astronomickými přístroji (***1000*** návštěvníků), přičemž v ***22*** případech se jednalo o pozorování Slunce (***75*** návštěvníků) a v ***31*** případech o večerní astronomická pozorování (***349*** návštěvníků). Kromě toho byla realizována výjimečná pozorování zajímavých astronomických jevů: pozorování planet na počátku roku – ***6*** akcí (***209*** návštěvníků), zatmění Měsíce – ***2*** akce (***30*** návštěvníků) a přechod planety Venuše přes sluneční disk (s doprovodným programem) - ***15*** akcí (***337*** návštěvníků). Některé další popularizační akce byly doplněny pozorováním Slunce, jednalo se však o jejich součást, proto nejsou ve výpisu tato pozorování uvedena. Celkem bylo Slunce sledováno v průběhu ***44*** akcí. Tradičně hojně navštíven byl *Týden otevřených dveří* o jarních prázdninách – ***24*** akcí, ***438*** návštěvníků a také *Světový kosmický týden* 4.-10. října, kterého se hvězdárna zúčastnila již potřetí (***4*** akce, ***46*** návštěvníků).

Při Hvězdárně Vsetín v současnosti fungují dva astronomické kroužky. První z nich, vedený pod označením *AK1*, je určen pro žáky 5. až 7. tříd základních škol a v uplynulém roce měl ***14*** členů, kteří se sešli ***40*** krát. Mezi středoškoláky je systematický zájem o astronomii spíše výjimkou, proto se již v několika letech za sebou nepodařilo otevřít samostatný kroužek pro tuto věkovou skupinu – *AK2*. Vzhledem ke vzrůstajícímu zájmu se však kroužek AK2 pokusíme opět otevřít na začátku příštího školního roku. Kroužek *AK3* je pak spíše setkáním starších příznivců astronomie z řad středoškolských či vysokoškolských studentů nebo pracujících – bývalých členů astronomických kroužků – ***22*** členů, ***43*** setkání, celkem ***550*** účastníků.

Mezi dlouhodobé vzdělávací akce jsou zahrnuty série populárních přednášek doplňujících učivo základních škol pro *Speciální školy ve Vsetíně* – ***32*** akcí (***469*** návštěvníků), spolupráce se *Stacionářem pro děti a mládež s postižením ve Vsetíně* – **10** akcí, ***95*** návštěvníků a již několik let probíhající pravidelné programy pro nejmenší děti z mateřských školek v těsném okolí hvězdárny (***39*** akcí, ***1206*** návštěvníků).

2. Odborná činnost

Odborná činnost hvězdárny ve 3 sekcích je zajišťována takřka výhradně členy astronomického kroužku AK3. Nejdéle fungující (od roku 1995) je ***Sekce MeziPlanetární Hmoty***, která se zabývá sledování aktivity meteorických rojů a má v současnosti ***10*** aktivních členů. V loňském roce uskutečnila *4* pozorovací setkání, kterých se celkem zúčastnilo ***24*** pozorovatelů. Byly sledovány meteorické roje *Lyrid*, *Aquarid* a *Perseid*. Získané výsledky byly publikovány ve *Zpravodaji Společnosti pro MeziPlanetární Hmotu (SMPH)* a také v cirkulářích mezinárodní organizace *International Meteor Organization - IMO*, která se shromažďováním dat o aktivitě rojů zabývá. Pokusně byly ve dvou případech vizuálně pozorovány také komety, výsledky nebyly publikovány.

Druhou dlouhodobě aktivní sekcí, jejíž činnost je realizována členy astronomických kroužků, je

sekce ***Astrofotografická***, která využívá fotografickou techniku (jak klasickou tak digitální) k zachycení zajímavých úkazů na obloze. Její činnost přímo na hvězdárně je velmi obtížná především vzhledem ke narůstajícímu světelnému znečištění údolí řeky Bečvy. O její činnosti v následujících letech bude ještě rozhodnuto.

Třetí sekce využívá již třetím rokem pro svou činnost CCD kameru, která je v majetku hvězdárny k ***CCD fotometrii komet***. V loňském roce se do její činnosti aktivně zapojili 3 zájemci, kteří během ***39*** nocí pořídili fotometrické snímky (přes ***3500*** jednotlivých snímků, přes ***57*** hodin expozic) pro celkem 21 různých komet. Výsledky byly publikovány ve *Zpravodaji Společnosti pro MeziPlanetární Hmotu–SMPH* (pozorovatel SRB, http://smph.astro.cz/comets/ccd.php?year=2004) a v cirkulářích organizace *International Comet Quarterly – ICQ)*.

V činnosti je také zařízení pro registraci bleskových výbojů, které v loňském roce pracovalo bez větších problémů a získalo cenné informace o bouřkové aktivitě na Valašsku, které jsou hojně využívány (http://www.inext.cz/hvezdarna.vsetin/Num2004.htm).

3. Publikační a popularizační činnost

Vsetínská veřejnost je pravidelně informována o akcích a novinkách prostřednictvím plakátů a článků v informačních skřínkách hvězdárny a regionálním tisku i jiných médiích. Již šestým rokem prezentuje hvězdárna svoji činnost na internetové stránce (http://www.inext.cz/hvezdarna.vsetin), kam přispívá aktuálními informacemi většina členů astronomického kroužku AK3. Od poloviny roku 2003 je vydáván také astronomický bulletin - čtvrtletník *ATHENA*, jehož redakční tým a kolektiv autorů je opět tvořen členy AK3 (http://www.inext.cz/hvezdarna.vsetin/Athena08.pdf). V roce 2004 vyšla 4 čísla s celkovým počtem 75 stran. Bylo zveřejněno celkem 36 článků od 7 různých autorů.

4. Oblast hospodaření s finančními prostředky

Hospodářský výsledek za rok 2004 byl nulový. Příjmy (řádek 0203,0204) jsou tvořeny třemi složkami: **1.** tržby za služby – ***104 488 Kč***; **2.** příjmy z fondu reprodukce na opravy nemovitého majetku – ***255 596 Kč***; **3.** příjmy z rezervního fondu na rozvoj a činnost organizace – ***8 126 Kč***.

Vsetín 31. ledna 2005

Mgr. Jiří HAAS
ředitel